

Шановні колеги, дорогі друзі!

Здається ще недавно ми були студентами, відвідували практичні заняття і лекції на кафедрі педіатрії, ходили на чергування, з цікавістю працювали з дітьми... Час іде швидко, і зараз ми вже досвідчені лікарі, викладачі, вчені, які продовжують славні традиції кафедри і клініки, започатковані нашими колегами у минулому. І де б ми не працювали, де б нас не занесла доля, ми завжди будемо пам'ятати нашу Alma Mater, наших вчителів і колег, людей з якими ми працювали і працюємо зараз, яким ми завдячуємо нашими знаннями, людей, які формували нас як особистість, друзів, які допомагали нам у важкі хвилини. Частина життя, яку ми прожили на кафедрі вже стала історією. І сьогодні хочеться поглянути у минуле і згадати тих, хто стояв у витоків нашої педіатричної школи, завдяки кому формувалась педіатрія як наука, як система охорони здоров'я найдорожчого, що є у світі – здоров'я дитини розвивитися той шлях, який пройшла кафедра, клініка дитячих хвороб.

Немає сумніву, що завдяки накопиченому внутрішньому потенціалу, самовідданій праці викладачів кафедри професійна медична школа кафедри педіатрії Львівського національного медичного Університету ім. Данила Галицького проявить свою міцність, здатність до всебічного розвитку та удосконалення.

Завідувач кафедри,
доктор медичних наук, професор
Сергій Няньковський

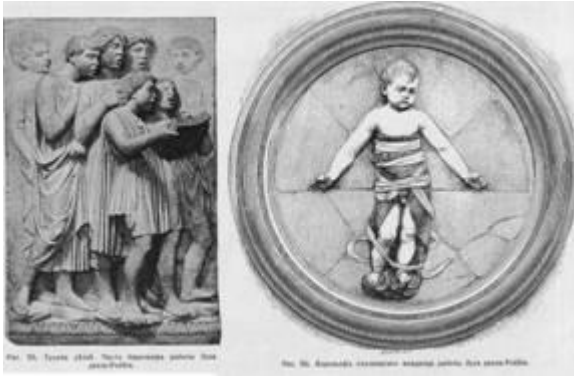
ІСТОРІЯ КАФЕДРИ ПЕДІАТРІЇ №1

Говорячи про історію кафедри, неможливо не згадати історію медичного університету. Історія останнього починається з 1661 року, коли згідно з привілеєм короля Яна Казимира, Львівська єзуїтська колегія була перетворена на Академію, з присвоєнням титулу Університету у складі 4 факультетів.

Свою історію наш Університет відрховує з 1748 року, коли, у Львові, відбулося відновлення Університету з наявним медичним факультетом. В жовтні 1989 р. Університетові присвоєно ім'я Данила Галицького, а з 2003 року - статус національного.

Викладання педіатрії було започатковано у 1904 році, коли на Медичному факультеті Львівського університету була відкрита кафедра педіатрії – перша у Західному регіоні України. У 1909 р. для неї побудували дитячу клініку, фасад якої прикрасили фігуркою дитини.

Коли ви будете біля цього старовинного будинку, зверніть увагу на емблему, яка його прикрашає, а саме на фігурку „Сповинуте немовля” Це емблема Флорентійського виховного дому для покинутих дітей, яку створив скульптор Лука делла Роббіа (орієнтовно у 1400 році) і яка, згодом, стала певним символом педіатрії.

Першим завідувачим кафедри був професор Ян Рачинський, який очолював її з 1904 по 1918 рік. На жаль, ми не маємо доступної фотографії цього видатного професора. Результати його доповіді у 1918 році про вплив сонячного світла на мінеральний обмін, обмін фосфору і кальцію в кістках були початком тривалої, але успішної боротьби з рахітом. Виглядає, що ця робота в плані профілактики та лікування рахіту у дітей є абсолютно актуальною і в наші дні. Разом з ним на кафедрі працював професор Станіслав Прогульський, з яким були виконані цікаві роботи щодо використання білкових сумішей при лікуванні диспепсій. Доля останнього була трагічною – він був розстріляний разом з 36 професорами львівських вищих навчальних закладів у липні 1941 року, під час окупації Львова німецькими військами.

Наступним завідувачим кафедри був відомий вчений і лікар - професор Франц

Гроєр. Він керував кафедрою з 1918 по 1946 рік. Близкучий лектор, який міг читати лекції на кількох мовах, прекрасний організатор, який поєднував науково-педагогічну діяльність з посадою головного педіатра області, керівником Науково-дослідного інституту охорони материнства та дитинства. Під час його роботи клініка дитячих хвороб збільшилась з 20 до 80 ліжок і стала багатопрофільним дитячим стаціонаром. В цей час в клініці проводились цікаві наукові дослідження ряду інфекційних захворювань, в тому числі дифтерії, кору, туберкульозу, розроблялись принципи дієтотерапії, діагностики і лікування ендокринних порушень.

Після переїзду професора Ф.Гроєра в Польщу, кафедрою педіатрії з 1946 по 1950 рік керував його учень і колега професор Степан Іванович Коржинський, який започаткував основи сучасної посиндромної інтенсивної терапії в педіатрії. На матеріалі його відомої книги "Невідкладна педіатрія", яка була видана у 1970 р. навчалось багато випусків педіатрів нашої кафедри.

Наступні 20 років, з 1950 по 1970 роки кафедру очолював професор Сергій Іларіонович Ігнатов. Його відомі монографії „Кір”, „Фармакотерапія”, „Боротьба з шлунково-кишковими захворюваннями у дітей”, „Клінічне обстеження дитини”, „Чревний тиф і паратифи в дитячому віці” та інші монографії і підручники тривалий час були настільними книгами педіатрів. Професор Ігнатов був першим деканом педіатричного факультету, який був відкритий у 1951 році, протягом 20 років очолював Львівське педіатричне товариство, був членом редакційної ради журналу „Педіатрія”. Невичерпана

працьовитість, широкий світогляд і постійний інтерес до найновіших досягнень науки, інтелігентність і виваженість – основні риси, що характеризують С.Ігнатова. Зустрічі з ним завжди приносили радість, збагачували духовно кожну людину, незалежно від її професії і віку. Багатьом з нас пощастило зустрічатися з цією талановитою людиною. Завдяки його зусиллям, наявна клінічна база кафедри була розширена до 120 ліжок. З 1970 по 1980 рр. він продовжував бути консультантом та професором кафедри, приймав активну участь у всіх видах роботи кафедри і клініки. Заслуги С.Ігнатова були відмічені орденами і іншими державними нагородами. Під керівництвом проф. С.Ігнатова захищено близько 30 кандидатських і 3 докторських дисертації, надруковано понад

200 наукових праць.

Крім С.Ігнатова в ці часи на кафедрі читали лекції доценти С.Коржинський, С.Юсько, працювали досвідчені клініцисти - асистенти кафедри Н.Левицька, В.Іванова-Лопата, к.мед.н. М.Старух, к.мед.н. М.Завербний, к.мед.н. З.Зоріна-Корольова, к.мед.н. Г.Рижова. Доцент М.Старух і к.мед.н. Г.Рижова у 1953 році перейшли працювати на кафедру пропедевтичної педіатрії, яка розміщала на базі інституту ОХМД.

В усі роки проводилась активна підготовка науково-педагогічних кадрів з педіатрії через аспірантуру і клінічну ординатуру. Успішно захистили кандидатські дисертації Л.Гончаренко, Я.Думанський, Ю.Бергтавм, Ю.Манченко, Н. Маркевич, Л.Каліновська, М.Касараба, І. Головка, В.Ніколаєва, В.Прокопів, Р.Пулик, Н.Левицька, В.Носовська.

У другій половині 60-х років захищено 2 докторські дисертації: доцентом С.Коржинським на тему "Невідкладна педіатрія" та С.Юсько на тему "Стафілококові деструктивні пневмонії у дітей грудного віку".

У той же час була відкрита кафедра педіатрії факультету удосконалення лікарів, яку очолив проф. С. Коржинський, доцентом на цю кафедру перейшла працювати Л.Гончаренко, асистентами - Н.Левицька та Р.Пулик, на посаді асистентів нашої кафедри стали працювати кандидати медичних наук В.Прокопів, В.Ніколаєва, М.Алфьорова, а пізніше кандидати медичних наук - Л.Булієнко, Е.Коса, В.Васюта, І.Орлик.

Основним напрямком наукових досліджень усі ці роки було вивчення вікових особливостей дитячого організму в нормі і патології, а з 70-х років - вивчення особливостей ліпідного і водно-сольового обмінів, кислотно-основного стану при різній патології у дітей.

З 1970 по 1977 рік кафедрою завідувала вихованка професора Ігнатова – професор Стефанія Михайлівна Юсько. Основними напрямками її наукової діяльності були питання патології новонароджених дітей, особливостей ліпідного обміну при різноманітних захворюваннях, особливостей перебігу стафілококових пневмоній, займалася медичними і соціальними проблемами дітей будинків дитини. За її ініціативою була розпочата реконструкція дитячої клініки, відкрите відділення виходжування недоношених дітей. Більше за все вона любила дітей, опікувалася дітьми дитячих будинків.

З 1977 по 2000 рр. кафедру очолювала проф. Світлана Кузьмівна Ткаченко. Випускниця Одеського медичного інституту після закінчення аспірантури переїхала працювати в Станіславський (Івано-Франківський) медичний інститут. У ньому пройшла шлях від асистента до професора. У 1972 році захистила докторську дисертацію на тему: "Обмен микроэлементов и активность металлодержащих ферментов у недоношенных

детей". Після роботи в Монголії та Полтаві була обрана завідувачем кафедри педіатрії Львівського державного медичного інституту.

Основними науковими напрямками стали вивчення впливу перинатальної патології на становлення імунологічної реактивності у дітей раннього віку, визначення факторів ризику розвитку гіпоімунних станів, а також ролі перинатальної гіпоксії у формуванні соматичної та неврологічної патології. Автор більше 300 друкованих праць, під її керівництвом захищені 5 докторських і 22 кандидатських дисертацій, 7 магістерських робіт.

Вагомим доробком була підготовка, під її керівництвом, науково-педагогічних кадрів, переважно з випускників педіатричного факультету. Виконали і захистили магістерські роботи І.Лабанич, Н.Коренькова, Г.Булак, І.Рибчич, О.Романчук, О.Івахненко, О.Куля, С.Герасімов. Через очну та заочну аспірантуру виконали і захистили кандидатські дисертації: К.Левицька, С.Няньковський, А.Цапок, О.Добрик, О.Січкоріз, Л.Ярошевич-Бура, Д.Добрянський, Л.Дедишин, О.Надрага, Л.Беш, Л.Секретар, Н.Громницька, Б.Дмитришина, Г.Булак, О.Лебедева, О.Ковальський, С.Герасимов. Окрім того, під керівництвом проф.С.Ткаченко захистили кандидатські дисертації лікарі з Монгольської Народної Республіки Намжилмай та Басблеш.

На кафедрі захистили докторські дисертації: Ю.Коржинський ("Клініко-імунологічні особливості нейротоксикозу у дітей раннього віку при ГРЗ), С.Няньковський (Прогнозування індивідуального ризику розвитку хвороб і профілактика порушень стану здоров'я дітей в умовах дитячої поліклініки), Л.Беш ("Бронхіальна астма у дітей пубертатного віку).

Співробітник кафедри, доцент О.Гнатейко у 1989 р. очолив кафедру пропедевтичної педіатрії і одночасно посів місце директора Інституту педіатрії, акушерства і спадкової патології, захистив докторську дисертацію, отримав наукове звання професора а згодом і академіка, д.мед.н. Ю.Коржинський у 1996 році очолив кафедру педіатрії та неонатології факультету післядипломної освіти, захистив докторську дисертацію і отримав звання професора, доцентом кафедри дитячих інфекцій став к.мед.н. О.Січкоріз, який згодом став деканом факультету післядипломної освіти, асистентом кафедри пропедевтики дитячих хвороб стала к.мед.н. Л.Ярошевич-Бура, доцентом кафедри поліклініки - к.мед.н. Н.Громницька, асистентом кафедри педіатрії Київського Національного медичного університету. - к.мед.н. Б.Дмитришин. У 2006 році д.мед.н., проф. О.Надрага очолив кафедру дитячих інфекційних хвороб.

Виконанню такої кількості наукових робіт сприяли створені клінічна та імунологічна лабораторія (ст.лаборант Л.Баб'як, лаборант Л.Заїка, препаратор Л.Музика), активне впровадження комп'ютерних технологій.

З 1978 року вчене звання доцента було присвоєне Л.Булієнко, І.Головко, Ю.Манченко, С.Няньковському, І.Орлику, В.Васюті, Л.Дедишин, Л.Беш, Д.Добрянському, О.Надрозі.

Результати наукових спостережень працівників кафедри педіатрії опубліковані в численних журнальних статтях, матеріалах конференцій, монографіях.

З 2000 року кафедру очолює д.мед.н., професор Сергій Леонідович Няньковський, член Правління асоціації педіатрів України, член Правління асоціації дитячих гастроентерологів, нутриціологів, та гепатологів України, дійсний член ECOG (The European Childhood Obesity Group) та ESPR (The European Society Pediatric Research), член редакційних колегій 5 українських та 4 закордонних медичних журналів, автор більше 400 друкованих праць, член Робочої Групи зі створення протоколів МОЗ України з напрямку дитяча гастроентерологія.

Випусник педіатричного факультету Львівського державного медичного інституту він пройшов шлях від клінічного ординатора, старшого лаборанта цієї кафедри до завідуючого.

Проф. С.Няньковський належить до школи педіатрів з різноманітними інтересами, які не є вузькоспеціалізованими. В свій час достатньо тривало працював у діагностичному, гастроентерологічному і соматичному відділеннях клініки, керував палатою інтенсивної терапії і реанімації, працював у ревмокардіологічному відділенні, відділенні патології дітей раннього віку, відділенні виходжування недоношених дітей. Був ініціатором впровадження комп'ютерних медичних і інформаційних технологій, членом робочої групи МОЗ України з розробки проектів основ законодавства щодо впровадження в Україні страхової медицини, приймав участь у розробці комп'ютерних інформаційних систем керування дитячими (Левеня) та дорослими поліклініками (Мрія), які були сертифіковані МОЗ України і впроваджені в мережу поліклінічних закладів України. На сьогоднішній день найбільший інтерес у нього викликають проблеми дитячої гастроентерології, нутриціології, імунного харчування та соціальної педіатрії. Один з авторів програми "Здоров'я наших дітей", член координаційної ради з питань здоров'я дітей шкільного віку, членом правління Асоціації Педіатрів України та Асоціації Дитячих Гастроентерологів, був членом координаційної ради з питань розробки положень і програм входження медичного університету до Болонської Угоди. Протягом 4 років очолював благодійний Фонд "Промінь Сонця", головним завданням якого була медико-соціальна адаптація і реабілітація неповносправних дітей. Член спеціалізованої Вченої Ради

На кафедрі виконувалися магістерські роботи, докторські і кандидатські дисертації, проходили стажування іноземні спеціалісти, навчалися клінічні ординатори

Під його керівництвом захищено 12 кандидатських дисертацій, значна кількість магістерських робіт.

Багато уваги приділяється науковій міжнародній співпраці. З 2003 року, на підставі підписаного договору про співпрацю, здійснюються спільні наукові роботи з колегами з

Польщі, проводяться щорічні Українсько-Польські конференції.

У 2010 році проф. С.Няньковський, за проведені дослідження і розвиток міжнародної співпраці, отримав вищу нагороду польської педіатрії – «Оскар Польської Педіатрії», яка була йому вручена Президентом Польського Педіатричного Товариства під час ІХ Українсько-Польської конференції.

Співробітники кафедри співпрацюють з науковцями США, Великої Британії, Нідерландів, Швейцарії, Німеччини, Франції, Нідерландів, Італії, Польщі, Грузії, Росії.

Працівники кафедри сертифіковані за стандартами GCP приймають участь у міжнародних клінічних дослідженнях.

Нажаль, життя складається не тільки з приємних моментів. У останні роки пішли на пенсію доцент І.Орлик, доцент В.Васюта, померли професор С.Ткаченко, доцент Ю.Манченко, старший лаборант Л.Бабяк, у молодому віці померла асистент Н.Корінькова. Проте пам'ять про них залишається в наших серцях.

КОЛЕКТИВ КАФЕДРИ ПЕДІАТРІЇ ДО 2016 РОКУ

01.06.2016 року наказом Ректора, згідно рішення Вченої Ради ЛНМУ (протокол №4-ВР від 25.05.2016) «з метою оптимізації освітнього процесу, удосконалення наукової

та лікувально-діагностичної роботи» кафедра педіатрії була реорганізована шляхом поділу її на дві кафедри: «Педіатрії №1» та «Педіатрії №2».

Сьогодні на кафедрі працює колектив спеціалістів, в якому поєднано молодість і зрілість, ентузіазм і досвід, бажання і можливості. В останні роки, поряд з досвідченими науковцями, на кафедрі працюють молоді, енергійні, сучасні науковці, викладачі і спеціалісти, які прекрасно володіють іноземними мовами і інформаційними технологіями, добре орієнтуються в сучасних принципах проведення наукових досліджень, оволоділи всіма необхідними педагогічними і медичними навичками, здатні генерувати інноваційні ідеї і втілювати їх у життя. Можливо саме це і пояснює те, що кафедра, за свої наукові і педагогічні здобутки, займає високе рейтингове місце серед кафедр медичного університету.

На кафедрі впроваджуються новітні методи навчання студентів, широко використовуються можливості дистанційного навчання та навчання на учбових манекенах і тренажерах, у навчанні використовуються як національні підручники так і американські і європейські протоколи та настанови, рекомендації фахових спільнот.

Ефективно працює науковий студентський гурток, проводиться виховна робота серед студентів.

Колектив кафедри, разом з лікарями базових відділень створюють неповторне відчуття „великої родини”, яка може вирішити усі поставлені завдання і підготувати фахових лікарів для майбутнього України.

КОЛЕКТИВ КАФЕДРИ ПЕДІАТРІЇ №1

